

Exemple de bune practici

INSPECȚIA MUNCII
Direcția Control Securitate
și Sănătate în Muncă

Numărul 17
Aprilie 2018

Campania Organizației Internaționale a Muncii (OIM) pentru Ziua Internațională a SSM din anul 2018 – *Îmbunătățiți securitatea și sănătatea tinerilor lucrători*

În acest an, Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Muncă (28 aprilie) și Ziua Mondială împotriva Muncii Copiilor (12 iunie) sunt celebrate printr-o campanie comună, cu titlul „Generația Securitate și Sănătate” („Generation Health & Safety”). Scopul acestei campanii îl constituie promovarea de acțiuni pentru îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor tineri și pentru oprirea muncii copiilor.

Campania vizează accelerarea acțiunilor pentru atingerea țintelor Obiectivului nr. 8 de Dezvoltare Durabilă al Organizației Națiunilor Unite (SDG) „Promovarea creșterii economice durabile pentru toți, a locurilor de muncă și a condițiilor de muncă decente” și anume 8.8 – „Medii de lucru sigure pentru toți lucrătorii până în 2030” și 8.7 – „Stoparea tuturor formelor de muncă a copiilor până în 2025”. Realizarea acestor obiective în beneficiul următoarei generații de lucrători necesită o abordare concertată și integrată, care să includă promovarea unei

culturi a prevenirii pentru securitate și sănătate în muncă, precum și acțiuni pentru eliminarea muncii copiilor.

Conform statisticilor O.I.M., la nivel mondial există cca 541 de milioane de tineri lucrători (15-24 ani), care reprezintă mai mult de 15% din forța de muncă mondială. Aceste cifre includ și 37 de milioane de copii implicați în munci periculoase. În Uniunea Europeană, lucrătorii tineri suferă cu 40% mai multe accidente de muncă cu consecințe grave asupra sănătății, decât lucrătorii adulți cu vârsta peste 25 de ani.

În urma analizei factorilor care pot crește vulnerabilitatea tinerilor față de riscurile legate de securitate și sănătate în muncă, constatăm că cei mai importanți factori sunt stadiul lor de dezvoltare fizică și psihică, lipsa experienței de muncă și lipsa de instruire, conștientizarea limitată a pericolelor legate de locul de muncă și lipsa puterii de negociere, fapt ce determină tinerii lucrători să accepte sarcini periculoase sau condiții de muncă proaste.

Campania Organizației Internaționale a Muncii din 2018 abordează aceste provocări, evidențind importanța critică a îmbunătățirii securității și sănătății tinerilor lucrători, prin promovarea unor locuri de muncă sigure și sănătoase pentru tineri, cât și prin formarea unei culturi a prevenirii. Campania urmărește și conectarea eforturilor de combatere a tuturor formelor de muncă a copiilor, vizând în primul rând muncile periculoase la care aceștia sunt supuși.

Factorii de risc specifici lucrătorilor tineri

Factorii de risc care sunt specifici lucrătorilor tineri fac să crească probabilitatea ca ei să sufere o vătămare datorită pericolelor de la locul de muncă. Acești factori de risc pot fi inerente vârstei lor (stadiul de dezvoltare fizică, psiho-socială și emoțională) sau influențați de aceasta (de exemplu, lipsa relativă de competențe, experiența minimală și nivelul mai scăzut de educație).

Stadiul de dezvoltare fizică

Lucrători tineri și în special adolescenții, prezintă un risc mai mare de a suferi accidente de muncă și boli profesionale, datorită faptului că organismele lor (inclusiv creierul) sunt în curs de dezvoltare. Sistemele lor reproductive și funcțiile creierului sunt deosebit de sensibile la pericolele care intervin la locul de muncă.

În plus, în cazul adolescenților, frecvențele respiratorii și ratele metabolice mai mari pe unitate din greutatea corporală determină corpul lor să absoarbă mai mult toxine și să experimenteze reacții extreme la efectele acestor toxine.

Lobii frontali se numără printre ultimele zone ale creierului care se maturizează și nu se dezvoltă pe deplin până în jurul vârstei de douăzeci și cinci de ani. Cortexul prefrontal, care este situat în partea frontală a lobului, coordonează procesele cognitive de ordin superior și funcțiile executive (abilități necesare pentru comportamentul orientat spre scop, inclusiv planificarea, inhibarea răspunsului, memoria de lucru și atenția).

O atenție deosebită trebuie acordată tinerilor lucrători care sunt expuși la pesticide, neurotoxine, perturbatori endocrini, alergeni sau agenți

cancerigeni, în special în cazul lucrătorilor adolescenți, ale căror organisme se dezvoltă încă la nivel celular. În cazul adolescenților, echipamentele de muncă, fiind de obicei concepute pentru adulți, pot supune la eforturi mai mari organismele adolescente.

Stadiul de dezvoltare psiho-socială și emoțională

Lucrătorii tineri tind să fie mai puțin capabili să discearnă consecințele acțiunilor lor și să evalueze riscurile în anumite situații, fiind mai susceptibili la presiunile sociale și motivaționale, inclusiv dorința de a aparține, de a fi considerat atractiv și de a-și obține independența. Aceste trăsături afectează tinerii în procesul de luare a deciziilor și pot genera riscuri pentru acești lucrători. De asemenea, aceste trăsături îi fac pe tinerii lucrători reticenți în a vorbi despre dificultățile legate de munca lor sau cu privire la condițiile fizice și psihologice periculoase în care lucrează. Trebuie avut în vedere modul în care comportamentul din timpul tinereții (și de pe tot parcursul vieții) este influențat de multiple interacțiuni, incluzând dezvoltarea creierului, experiența, influența părinților, statutul socio-economic, cultura, starea psihologică, relațiile și interacțiunile sociale.

Abilitățile de lucru și experiența de muncă

Tinerilor le lipsesc de multe ori abilitățile și experiența de care au nevoie pentru munca pe care sunt repartizați să o desfășoare, inclusiv înțelegerea pericolelor și riscurilor privind securitatea și sănătatea în muncă, asociate cu munca pe care o desfășoară. Conform unui studiu din 2013, riscul de accidentare al unui lucrător este de patru ori mai mare în prima lună la un nou loc de muncă, decât după 12 luni la respectivul loc de muncă: de asemenea, riscul de accidentare al unui tânăr lucrător în prima lună de muncă este mai mare decât cel pentru un lucrător mai în vârstă.

Nivelul de educație

Nivelul de educație al unui tânăr lucrător joacă un rol important în tranziția spre un loc de muncă stabil și decent. Nivelurile superioare de

educație și formare, experiența sau munca desfășurată în timpul studiilor, tind să facă mai ușoară tranziția spre piața muncii. Tinerii cu nivelurile mai înalte de educație sunt mai puțin implicați în angajarea informală. Lucrătorii cu un nivel scăzut de educație tind să rămână în același loc de muncă în ciuda unor condiții dificile de muncă. Conștientizarea securității la locul de muncă pare de asemenea să fie influențată pozitiv de educație. Lucrătorii cu niveluri superioare de educație au o mai bună înțelegere a securității, respectă procedurile și suferă mai puține accidente decât lucrătorii cu un nivel mai scăzut de educație.

Alți factori care afectează riscurile pentru securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor tineri

Un număr de factori lucrează în combinație cu vârsta pentru a crește riscul de accidente de muncă și bolile profesionale la care sunt expuși tinerii lucrători. Acestea includ sexul, handicapul și statutul de migrant. Băieții tineri par mai mult probabil să fie angajați în munci periculoase și să sufere mai multe accidente la locul de muncă decât fetele tinere, dar cifrele relevante pot fi părtinitoare, deoarece tinerele fete sunt mai predispuse să lucreze în locuri de muncă informale, de multe ori în munci de familie neplătite, ceea ce le face "invizibile" și, prin urmare, este mai puțin probabil ca acestea să apară în statisticile oficiale.

Tinerii cu dizabilități tind să fie supuși unui risc mai mare de excludere, izolare, intimidare și abuz și, de asemenea, au tendința de a avea mai puține oportunități educaționale și economice.

Dintre toate grupurile, lucrătorii migranți au rate de accidentare profesională printre cele mai mari. Persoanele cu vârsta sub 30 de ani reprezintă aproximativ 70 % din fluxurile migratorii internaționale. Conform statisticilor, în 2015 peste 51 de milioane de migranți internaționali aveau vârsta cuprinsă între 15 și 29 ani. Limitările lingvistice pot crește riscul ca lucrătorii migranți să sufere accidente de muncă și boli profesionale. Dacă muncitorii migranți nu înțeleg limba vorbită sau scrisă a țării gazdă, pot avea dificultăți în a se conforma normelor și

procedurilor de securitate și sănătate la locul de muncă, sau pot înțelege greșit avertismentele și informațiile din etichetele de pe recipientele cu substanțe chimice. Atitudinile culturale și comportamentale, modul de angajare (cea mai mare parte a lucrătorilor migranți prestează munci temporare sau sezoniere) și importanța pe care o acordă veniturilor în raport cu toate celelalte aspecte ar putea împiedica îmbunătățirea securității și sănătății în muncă a lucrătorilor migranți.

Istoria Zilei internaționale a securității și sănătății în muncă

La 28 aprilie 1996, la Națiunile Unite, în New York, delegați ai sindicatului Global Union au comemorat pentru prima dată victimele accidentelor de muncă, promovând în acest fel asigurarea unui mediu de muncă sănătos și sigur. De atunci, ziua de 28 aprilie a devenit ziua internațională a accidentaților în munca, zi recunoscută și de guvernul român. Scopul acestei zile este de a onora memoria victimelor accidentelor și bolilor profesionale prin organizarea, la această dată, de campanii de mobilizare și de sensibilizare la nivel mondial.

În fiecare an accidentele și bolile duc la decesul a aproximativ 1,1 milioane de oameni pe tot globul, această cifră incluzând aproximativ 30.000 decese rezultate din 250 milioane de accidente, care survin anual la locul de muncă. Multe din aceste accidente duc la incapacitate de muncă definitivă. Anual sunt înregistrate aproximativ 160 milioane cazuri noi de boli generate la locul de muncă, incluzând boli respiratorii, cardiovasculare, cancere, surdități, afecțiuni musculo-scheletice și ale organelor de reproducere, tulburări psihice și neurologice.

Starea de sănătate a populației active din toate țările are un impact imediat și direct asupra economiei naționale și internaționale. Accidentele și bolile profesionale sunt într-o legătură indestructibilă cu munca, drept consecință pierderile totale datorate acestora au un impact considerabil asupra evoluției economiei mondiale. Ele intrerup sau îngreunează des-

fășurarea procesului de muncă și afectează cel puțin una din componentele sistemului de muncă. Dar procesul și sistemul de muncă sunt elemente fundamentale ale oricărei microeconomii. Rezultă că accidentul sau boala profesională dereglează de fapt funcționarea acesteia din urmă, producând efecte asupra componentelor sale și asupra relațiilor dintre ele.

Organizația Internațională a Muncii estima în 1997 că pierderile economice globale datorate bolilor profesionale și accidentelor de muncă au fost de aproximativ 4% din produsul intern brut la nivel mondial. De atunci au fost făcute diverse estimări asupra elementelor care formează costul total; toți specialiștii sunt însă de acord cu faptul că există costuri imposibil de cuantificat, și anume cele ale durerii, suferinței, pierderii de vieți omenești. Deși unele cheltuieli se pot măsura, iar altele nu, este evident însă că accidentele și bolile profesionale costă statul, societatea, lucrătorii și familiile lor.

Începând cu anul 2003, la cererea mișcării sindicale, Organizația Internațională a Muncii s-a implicat în organizarea campaniilor din 28 aprilie, recunoscând această zi drept una de comemorare și sărbătoare. În această zi onorăm lucrătorii răniți și decedați în accidente de muncă, dar, în același timp, acționăm pentru ca accidentele să fie prevenite. Din 2003, OIM celebrează pe 28 aprilie Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Muncă, valorificând punctele sale forte tradiționale de tripartism și dialog social.

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Internaționale a Securității și Sănătății în Muncă, Organizația Internațională a Muncii promovează crearea unei culturi a prevenției în domeniul securității și sănătății în muncă, implicând toți actorii cheie din acest domeniu: autoritățile naționale, sindicatele, organizațiile patronale și specialiștii în domeniul securității și sănătății în muncă. organizează activități pentru a sărbători această dată.

OIM folosește Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Muncă din 28 aprilie pentru a promova prevenirea accidentelor și bolilor la locul de muncă la nivel global, prin campanii de conștientizare, destinate să acorde atenție internațională tendințelor emergente în domeniul securității și sănătății în muncă. Aceste campanii sunt menite să promoveze crearea unei culturi a securității și sănătății, care să contribuie la reducerea numărului de decese și răni legate de muncă. OIM îi încurajează pe principalii actori (sindicate, organizații patronale și reprezentanți ai guvernului) să promoveze o cultură preventivă a securității și sănătății în muncă pentru a-și îndeplini obligațiile și responsabilitățile, astfel încât lucrătorii să se întoarcă în siguranță la casele lor la sfârșitul zilei de lucru.

În anii anteriori, campaniile OIM dedicate zilei de 28 aprilie au avut următoarele tematici:

2017 - Optimizarea colectării și utilizării datelor privind SSM

2016 - Stresul la locul de muncă: o provocare colectivă

2015 - Alăturați-vă în construirea unei culturi de prevenire privind SSM

2014 - Securitatea și sănătatea în utilizarea substanțelor chimice la locul de muncă

2013 - Prevenirea bolilor profesionale

2012 - Promovarea securității și a sănătății într-o economie ecologică

